

ILUSTRE COLEGIO OFICIAL DE
VETERINARIOS
LUGO

Funcións do veterinario de explotación no sistema integral de xestión de explotacións gandeiras avícolas

Normativa de ordenación gandeira avícola

Óscar Cacharrón
Servizo de Gandería. Lugo
Marzo 2024

A network of white spheres connected by black lines, resembling a molecular structure or a network diagram. The spheres are arranged in a roughly circular pattern, with lines connecting them to form a complex web. The background is a light gray color.

Normativa en avicultura.

- Normativa Xeral
- Normativa de ordenación.
- Normativa de benestar

- Ley 8/2003, sanidade animal
- Real Decreto 372/2003, de 28 de marzo, polo que se establece e regula o Rexistro Xeral de establecementos de galiñas poñedoras.

- .

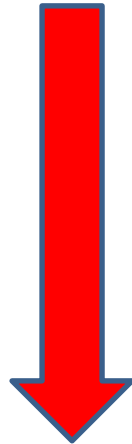
**R.D. 364/2023, obrigas de
vixilancia do titular a
explotación e PSI**

R.D. 159/2023, C.O en B.A

**Real Decreto 992/2022 uso sostible de
antibióticos en especies de interese
gandeiro**

**Real Decreto 306/2020,
ordenación porcino**

**Real Decreto 1053/2022,
ordenación bovino**

R.D 637/2021, ordenación avícola

Plan de
BenestarAnimal

**Plan
Sanitario
Integral**

Real decreto 1044/2005 de
ordenación de la ~~avicultura~~ cultura de carne

Plan sanitario ~~avícola~~ la RD 328/2003

Real Decreto 637/2021

Decreto 216/2011, de 10 de noviembre, **avicultura artesanal**

RD 637/2021:ESTRUTURA NORMATIVA

- ✓ Ámbito e definicións
- ✓ Clasificación zotécnica
- ✓ Responsabilidades/ obrigas
- ✓ Condicións estruturais e de manexo
- ✓ Condicións H-S
- ✓ Benestar animal
- ✓ SIGE

- ✓ Xestión agroambiental
- ✓ Emisións
- ✓ Identificación/movemento
- ✓ Rexistros
- ✓ Condicións de ubicación
- ✓ Formación

BIOSEGURIDADE- AUTOCONTROL

CONTROL OFICIAL

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, PESCA
Y ALIMENTACIÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE PRODUCCIONES Y
MERCADOS AGRARIOS

SUBDIRECCIÓN GENERAL DE PRODUCCIONES
GANADERAS Y CINEGÉTICAS

MESA DE ORDENACIÓN DE LOS SECTORES
GANADEROS

DOCUMENTO DE PREGUNTAS Y RESPUESTAS

Real Decreto 637/2021

Temas

Producción y mercados ganaderos

Pagos directos

Sectores ganaderos

Ordenación sectorial

Bienestar animal

Gestión Cinegética

Trazabilidad animal

Sanidad animal e higiene ganadera

Comercio exterior ganadero

Etiquetado de la producción primaria

Ganadería y medio ambiente

Alimentación animal - SILUM

Zootecnia

Laboratorios de Sanidad y Genética de la Producción agraria

Ordenación sectorial avícola

En esta página se puede consultar la normativa y otra documentación relativa a la ordenación de las explotaciones avícolas.

Normativa y documentación.

- [Real Decreto 637/2021, de 27 de julio, por el que se establecen las normas básicas de ordenación de las granjas avícolas.](#)
- [Principales novedades que introduce el RD 637/2021 \(infografía\)](#)
- [Tabla excretas avicultura](#)
- [Modelo de Sistema Integral de Gestión de Explotaciones avícolas \(SIGE\)](#)
- [Modelo Sistema Integral de Gestión de Explotaciones avícolas- ponedoras](#)
- [Modelo Sistema Integral de Gestión de Explotaciones avícolas- broiler](#)
- [Modelo Sistema Integral de Gestión de Explotaciones avícolas- otras especies](#)
- [Preguntas y respuestas sobre el RD 637/2021](#)

RD 637/2021 (Modificado pola disposición final do o R.D 364/2023)

Designar e contar cun **veterinario de explotación** (Definido na Lei 8/2003 – R.D.364/2023)

(Cooperación titular-veterinario).

- **Asesorar e informar** ao titular sobre as obrigas e requisitos en materia de **bioseguridade**, hixiene, benestar e sanidade animal.
  - SIXE (PSI+PBA)
  - Plan de visitas zoosanitarias : verificación da implantación do PSI con frecuencia proporcional ao nivel de risco.
  - Avaliación dos requisitos de bioseguridade (enquisa de bioseguridade anual ?)
  - Uso racional dos antimicrobianos

- **Veterinario de referencia** (Autoconsumo e Reducidas).

AVIGAL

Alimentos de Galicia

AVILUGO

Explotacións exceptuadas: PSI-Veterinario explotación (Anexo I-RD 364/2023)

Tipo poboación	Nº de aves menor a..
Pollita de recría	750
Gallinas reproductoras pesadas / Lixeiras	150/188
Oca reproductora/engorde	125/250
Pavo reproductor/engorde	75/150
Perdiz reproductora/engorde	375/833
Pato reproductor/engorde	125 /250
Codorniz reproductora/engorde	833/1875
Faisán reproductor/engorde	125/250
Pintada	107
Avestruz	2
Paloma	375

ANEXO I

Táboa de equivalencias de UGM

Especie	UGM	N.º de animais/UGM
GALIÑAS POÑEDORAS.	0,005	200
POLIÑA DE RECRÍA.	0,001	1.000
GALIÑAS REPRODUTORAS PESADAS.	0,005	200
GALIÑAS REPRODUTORAS LIXEIRAS.	0,004	250
POLO DE ENGORDA (BRÓILER).	0,003	333
PAVO REPRODUTOR.	0,01	100
PAVO DE ENGORDA.	0,005	200
PATO REPRODUTOR.	0,006	167
PATO DE ENGORDA.	0,003	333
GALIÑA DE GUINEA.	0,007	143
GANSO REPRODUTOR.	0,006	167
GANSO DE ENGORDA.	0,003	333
AVESTRUZ.	0,33	3
PERDIZ REPRODUTORA.	0,002	500
PERDIZ DE ENGORDA.	0,0009	1.111
PASPALLÁS REPRODUTOR E POÑEDOR.	0,0009	1.111
PASPALLÁS DE ENGORDA.	0,0004	2.500
FAISÁN REPRODUTOR.	0,006	167
FAISÁN DE ENGORDA.	0,003	333
POMBA.	0,002	500

II.- Explotaciones de pequeño tamaño, que establece o marco de actuación para un uso sostenible de antibióticos en especies de interés ganadero (Anexo I R. D. 992/2022)

Tipo poboación	Nº de aves menor a.. (censo)
Ponedoras (Huevos consumo)	350
Pollos para producción cárnica	1000
Caza de cría: producción de huevos (ponedoras)	350
Caza de cría: explotaciones de producción de aves de abasto	1000 animales/año
Caza de cría: Suelta en cotos de caza	1000 animales/año

III.- Explotaciones de AUTOCONSUMO

Real Decreto 637/2021

- Entrada en vigor: 29 de xullo de 2021.
- Contemplaba unhas excepcións de aplicación
  - SIXE: para todas as explotacións (01/07/2022).
  - Formación (01/01/2023): Modifica R.D 692/2010
  - Bioseguridade, hixiene, Infraestruturas, equipamento, manexo e condicións hix-sanitarias para explotacións existentes

01/01/2024

- Outros prazos para redución de emisións xestión de esterco MTD

's...

- Importancia da prevención (bioseguridade)
- Un maior control das pautas de tratamento e do uso de antimicrobianos (resistencia bacteriana - Plan REDUCE -)
- Rexistros

O que non se documenta non existe

➤ **INCORPORA: Explotacións autorizadas para o sacrificio, indicando o número de autorización e a capacidade máxima de sacrificio autorizada**

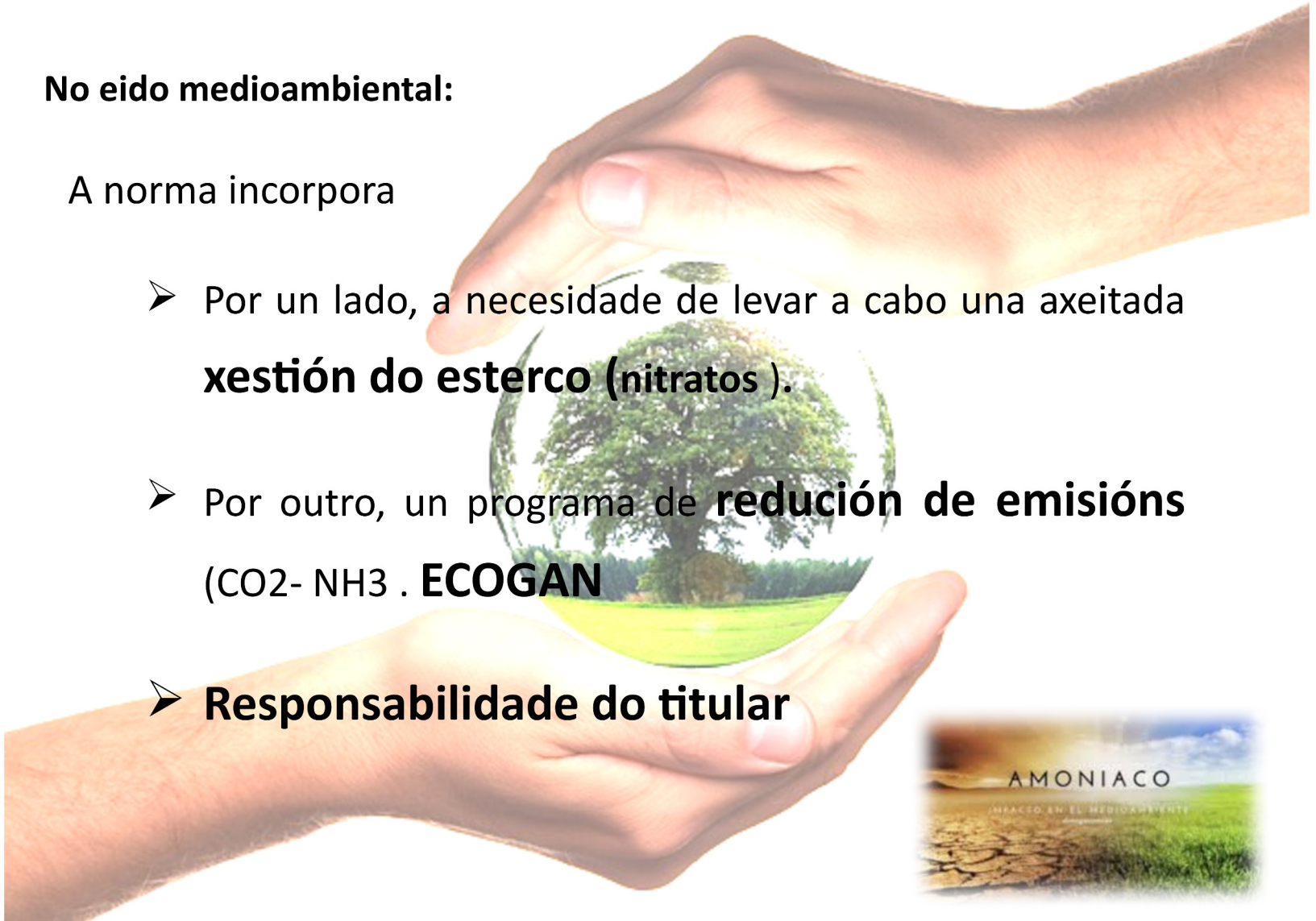
(**Real Decreto 1086/2020**, de 9 de decembro polo que se regulan e flexibilizan determinadas condicións de aplicación das disposicións da UE en materia de hixiene da produción e comercialización dos produtos alimenticios)

No eido medioambiental:

A norma incorpora

- Por un lado, a necesidade de levar a cabo una axeitada **xestión do esterco (nitratos)**.
- Por outro, un programa de **reducción de emisións** (CO₂- NH₃ . **ECOGAN**
- **Responsabilidade do titular**

Explotacións Avícolas de Producción de industriais de Galicia (Pavos e Polos)

	A CORUÑA	LUGO	OURENSE	PONTEVEDRA	GALICIA
Pavos	3	37	2	16	58
Polo intensivo	51	127	252	197	627
Recría convencional	0	3	0	1	4
Recría Ecolóxico	3	7	2	0	12
Polo Campeiro	3	4	4	2	13
Polo Ecolóxico	2	12	2	4	20
TOTAL	62	190	262	220	734

Small white sign with illegible text and a blue logo.

Familiarizarnos co equipamento

CHORE-TIME

Futuro

AVICULTORES 4.0

Abertos as innovaci3ns

Xesti3n remota do sistema de control ambiental que permite a conexi3n ao ordenador desde calquera dispositivo con acceso a Internet

Real Decreto 637/2021 (obxecto e ámbito de aplicación)

Ordenación das granjas avícolas: CARNE, OVOS e OUTRAS PRODUCIÓNS (REPRODUTORAS, CINEXÉTICAS avícolas OPERADORES, MATADOIROS).

Condicións mínimas de infraestrutura, equipamento e manexo, localización, bioseguridade e condicións hixiénico-sanitarias e requisitos ambientais,

Contempla excepcións para explotacións

Operadores comerciais

Matadoiros

Non se aplica

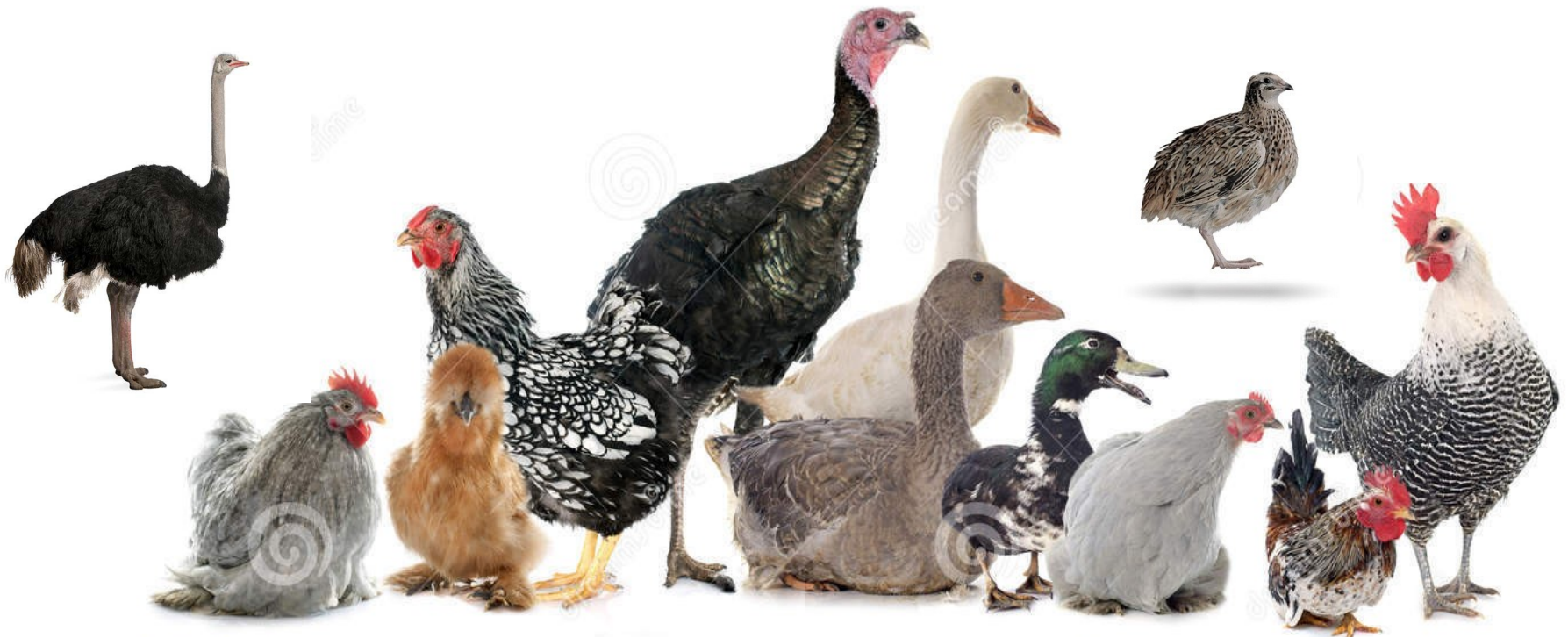
a) **Á Fauna silvestre**

b) **Aos centros de inspección e corentena.**

c) **Aos núcleos zoolóxicos (establecementos e coleccións zoolóxicas privadas) con aves de curral sin fines comerciais ni cría para consumo humano.**

d) **Ás explotacións de ocio, enseñanza e investigación.**

Aves de curral para a produción de carne/ovos

As **galiñas**, **pavos**, pintadas, parrulos, gansos, paspallás, pombas, faisáns, perdices e ratites, criados ou mantidos en cativerio como aves de cría ou de explotación para a produción de carne (inclúense as cinexéticas).

Outras definicións interesantes

- **Poliños dun día:** Menos de 72 h e non alimentadas.
- **Aves de cría ou reproductoras:** 72 horas ou máis e destinadas á produción de ovos para incubar.
- **Aves de explotación ou de produción:** 72 horas ou máis vida y criadas para a produción de carne/ovos de consumo ou subministro de aves de especies de caza para repoboación ou outras produccions.

Outras definicións relevantes

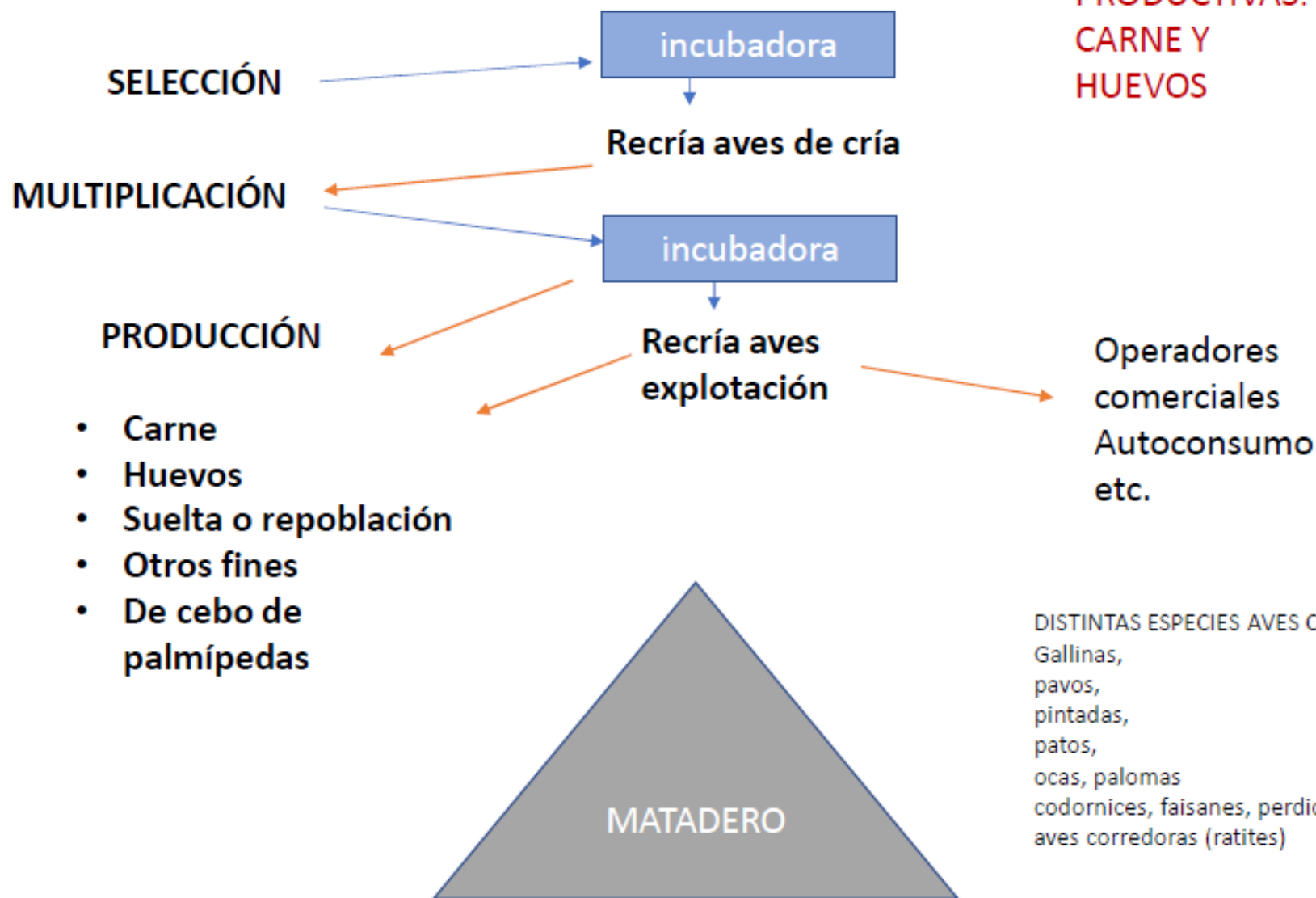
- **Manda:** todas as aves que teñan o mesmo estatus sanitario e se atopen nas mesmas instalacións ou recisto e que constitúen unha única unidade epidemiolóxica; (no caso de aves estabuladas, esto incluírá a todas as aves que compartan a mesma cubicación de aire.
- **Unidade de produción:** recinto, nave o espazo delimitado que contén unha soa manda.
- **Todo dentro-todo fóra:** sistema de manexo que implica o baleirado completo de animais dunha unidade de produción, para a súa posterior limpeza e desinfección, mantendo un tempo determinado de espera antes da introdución do seguinte lote de animais, que garanta unha correcta desinfección

CLASIFICACION ZOOTECNICA EXPLOTACIONES DE PRODUCCION REPRODUCCION

- 1. SELECCION**
- 2. MULTIPLICACION**
- 3. RECRIA DE**
AVES DE CRIA O REPRODUCTORAS (CARNE O PUESTA)
AVES DE EXPLOTACION O PRODUCCION (CARNE O PUESTA)
- 4. PRODUCCION PARA CARNE**
- 5. PRODUCCION PARA PUESTA**
- 6. PRODUCCION ESPECIES DE CAZA (SUELTA O REPOBLACION)**
- 7. DE CEBO DE PALMIPEDAS GRASAS**
- 8. INCUBADORAS**

Cada explotación UNA UNICA CLASIFICACION ZOOTÉCNICA O UN SISTEMA DE CRIA pero AC puede otorgar que una misma exp. tenga más de uno (autorizado por la AC en función de bsg, trazabilidad y SIGE)

PIRAMIDE ZOOTÉCNICA

SISTEMAS DE CRIA

PRODUCCION PARA CARNE

- Gallinero en interior
- Extensivo en interior
- Cría ecológica
- Campero
- Campero tradicional
- Campero en total libertad

PRODUCCION PARA PUESTA

- Ecológica
- Campera
- En suelo
- En jaula

RD 372/2003

ANEXO II

Sistemas de cría das aves de curral

Tipo de explotación	Sistemas de cría	Requisitos mínimos
PRODUCCIÓN PARA CARNE.	CRÍA ECOLÓXICA.	Regulamento (CE) n.º 834/2007 do Consello, do 28 de xuño de 2007, sobre produción e etiquetaxe dos produtos ecolóxicos e polo que se derroga o Regulamento (CEE) n.º 2092/91, e a partir do 1 de xaneiro de 2022; Regulamento (CE) n.º 2018/848 do Parlamento Europeo e do Consello, do 30 de maio de 2018, sobre produción ecolóxica e etiquetaxe dos produtos ecolóxicos e polo que se derroga o Regulamento (CE) 834/2007 do Consello.
	CAMPEIRO CRIADO EN TOTAL LIBERDADE.	Alínea e) do anexo V do Regulamento 543/2008 polo que se establecen as normas de desenvolvemento do Regulamento 1307/2007 do Consello no que atinxe á comercialización de carne de aves de curral, e Regulamento 1308/2013 polo que se crea a organización común de mercados agrícolas.
	CAMPEIRO TRADICIONAL.	Alínea d) do anexo V do Regulamento 543/2008 da Comisión, do 16 de xuño de 2008, e Regulamento 1308/2013 polo que se crea a organización común de mercados agrícolas.
	CAMPEIRO.	Alínea c) do anexo V do Regulamento 543/2008 e Regulamento 1308/2013 polo que se crea a organización común de mercados agrícolas.
	EXTENSIVO EN INTERIOR.	Alínea b) do anexo V do Regulamento 543/2008 da Comisión, do 16 de xuño de 2008, polo que se establecen as normas de desenvolvemento do Regulamento 1307/2007 do Consello no que atinxe á comercialización de carne de aves de curral.
	GALIÑEIRO EN INTERIOR.	Real decreto 692/2010, do 20 de maio, polo que se establecen as normas mínimas para a protección dos polos destinados á produción de carne.
DE POSTA.	ECOLÓXICA.	Regulamento (CE) n.º 834/2007 do Consello, do 28 de xuño de 2007, e a partir do 1 de xaneiro de 2022 Regulamento (CE) n.º 2018/848 do Parlamento Europeo e do Consello, do 30 de maio de 2018. Real decreto 3/2002, do 11 de xaneiro, polo que se establecen as normas mínimas de protección das galifas poñedoras.
	CAMPEIRA.	Anexo II do Regulamento (CE) 589/2008 da Comisión, do 23 de xuño de 2008, polo que se establecen as disposicións de aplicación do Regulamento (CE) n.º 1234/2007 do Consello no que atinxe ás normas de comercialización dos ovos; Real decreto 3/2002, do 11 de xaneiro, e Real decreto
	EN CHAN.	
EN GAIOLA.	372/2003, do 28 de marzo, polo que se establece e se regula o Rexistro Xeral de Establecementos de Galifas Poñedoras.	

Explotación para autoconsumo

- **Máximo (UGM)**
- **Non comercialice**
- **Non explotacións de ratites**
- **Comunicación previa**
- **Non declaración censual**
- **Veterinario de referencia**
- **Cambios substanciais (baixas..)**
- **Benestar animal**
- **Comunicación mortalidades anormais**
- **Permitir controles**

Explotación reducida (I)

- **Máximo de 0,75 UGM**
- **Comercialicen ou non (ratites)**
- **Clasificación zootécnica**
- **Separación sanitaria (ampliacións)**
- **Veterinario de referencia**
- **No Formación**
- **Superficie axeitada**
- **Área delimitada con entradas pechadas e identificadas**

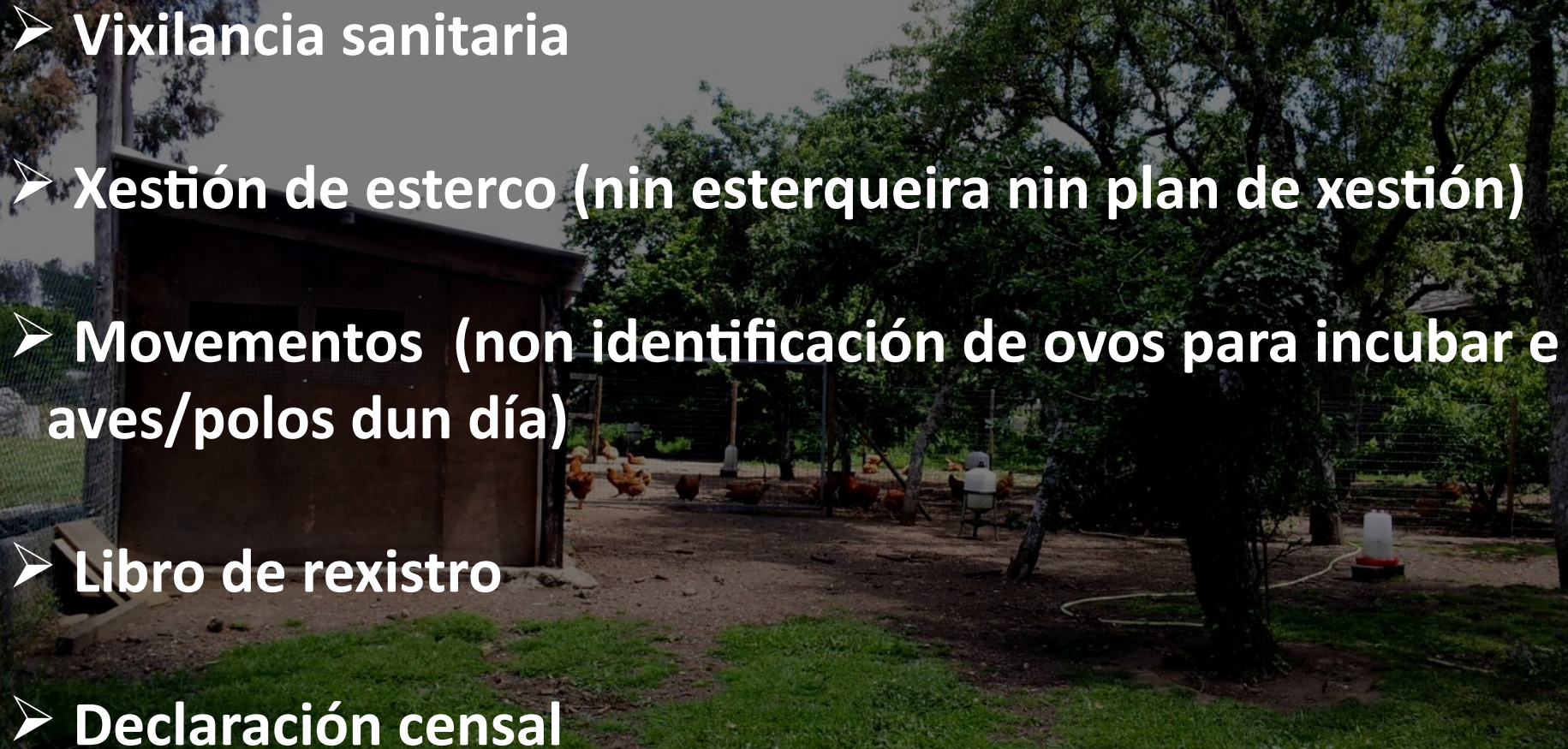

Explotación reducida (II)

- Unidades de producción co mesmo estatus sanitario.
- Instalacións que permitan o confinamento total con protección fronte a aves silvestres (ou plan de continxencia)
- Mínimas condicións de bioseguridade.
- Xestión de residuos (medicamentos vets...) con identificación de xestor
- Todo dentro /Todo fóra con L+D e analítica (2 anos)
- Descanso de parques.
- Condicións de benestar animal

Explotación reducida (III)

- **Vixilancia sanitaria**
  - **Xestión de esterco (nin esterqueira nin plan de xestión)**
  - **Movements (non identificación de ovos para incubar e aves/polos dun día)**
  - **Libro de rexistro**
  - **Declaración censal**
-

AVICULTURA ARTESANAL

Aspectos máis relevantes en explotacións industriais

- Optimización da auga e enerxía e minimización de ruidos, emisións e olores
- *Conservación e mantemento de instalacións e facilidade de L+D*
- *Manexo: Mesmo status sanitario (MANDAS-unidades de produción)*
- *Todo dentro todo fora + LD (12 d-7 d)*
- *Calidade da auga*
- *Boas condicións ambientais*
- *Xestión e almacenamento de residuos-medicamentos-esterco*
- *Xestión de cadáveres*
- *Procedementos protocolarizados de L+DDD*
- *Rexistros*
- *Control de visitas*

Incubadora

Non plan de visitas zoosanitarias

Non enquisa de bioseguridade

Estrictas medidas de bioseguridade e monitorización dos procesos de L+D

Reproductoras

20 semanas vida/65 semanas

Selección (avoas)

Multiplicación (nais)

BROILER

Híbrido

(froito do cruzamento de dous individuos obtidos por consanguinidade durante varias xeracións)

Problemas de benestar

Apreniendo

Normativa de Comercialización

Aviarios

Ecológica-Campeiros

Obrigas do titular da explotación (I)

1. Aplicar medidas e requisitos en materia de bioseguridade, sanidade animal e hixiene
2. Designar ao veterinario de explotación (plan de visitas zosanitarias).
3. Ter o SIGE actualizado (5 anos ou modificacións substanciais).
4. Dispor do PSI.
5. Vixiar saúde/comportamento das aves e comunicación ao veterinario de cambios/mortalidade anormal
6. Que o persoal esté formado

Obrigas do titular da explotación (II)

- Facilitar información á AC e actualizacións (REGA)
- Declaración censal
- Rexistros actualizados
- Tomar medidas en función dos resultados de análises de axentes zoonóticos
- Comunicar MTD`s
- Permitir actuacións oficiais
- Facilitar as operacións de inspección antes do sacrificio das aves e, en particular, asistir ao veterinario oficial.....

EMPRAZAMIENTO – SEPARACIÓN SANITARIA (I)

CASUÍSTICA

DISTANCIAS

- Recíprocas e Topográfica (sobre plano)
- Referencia: lugar onde se aloxan as aves máis próximo
- Caben reducións:
  - 10%: Con xustificacións técnicas (riscos epidemiolóxicos, vento dominantes, orografía, BSG).
  - 10% adicional: medicións osbre terreo superan 30% distancia sobre plano e barreiras naturais (fácil en Galicia)

Limitacións por AC (CCAA): instalación de novas explotacións e a súa capacidade por razóns M-A/sanitarias (alta densidade gandeira o zonas vulnerables).

EMPRAZAMENTO – SEPARACIÓN SANITARIA (II)

A. EXPLOTACIONES NOVAS: aplícanse todas as distancias

B. CAMBIOS DE ORIENTACION ZOOTÉCNICA/CAPACIDADE:

a. Cumprirán o RD 637/2021 (Infraestructura e equipamentos, distancias,....

b. Para explotacións xa autorizadas (a 30/07/2021):
Pódense autorizar aínda que incumplan distancias si a ampliación (nave) non reduce as distancias nin a AC considera un aumento do risco sanitario

EMPRAZAMIENTO – SEPARACIÓN SANITARIA (II)

500 m

A explotac. avícolas existentes/instalaciones que representen riesgo H-S

(plantas de transformación categorías 1 e 2; matadoiros de aves, almacéns e plantas intermedias de esterco, puríne lodos de depuradoras, vertedoiros, depuradoras de augas e cualquiera intalación con animais ou cadáveres epidemiológicamente relacionados)

1000 m

Explotaciones de multiplicación e recría aves de cría (reproductoras)

2000 m:

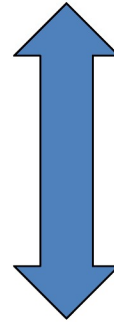
A explotaciones de selección

DISTANCIAS

REDUCCIONES:
10%+10%

500 m (LINEAIS)

1000 m (LINEAIS)

2000 m (LINEAIS)

A tractor is pulling a large, cylindrical tank, likely a manure spreader, across a field. The tank is silver with a blue section at the rear. The tractor is green and yellow. The field is green and appears to be a pasture or crop field. The sky is clear and blue.

Aplicación ao terreo de **estercos, xurros ou lodos de depuradora**: distancias a explotacións de aves

➤ **100 m** regra xeral

➤ **200 m**: selección, multiplicación e recría de aves de cría/reprodutoras, **salvo que proceda da propia explotación.**

Limitacións que pode establecer a Autoridade Competente

I. Distancias:

- A outras explotacións de **especies epidemioloxicamente relacionadas**.
- **A núcleos zoolóxicos** que alberguen aves
- A establecemento/ ou instalación que presente un risco hixiénico-sanitario.

II. Novas instalacións/capacidade máxima das mesmas:

- Razóns medioambientais
- Razóns sanitarias
- Zonas vulnerables
- Zonas de alta densidade gandeira

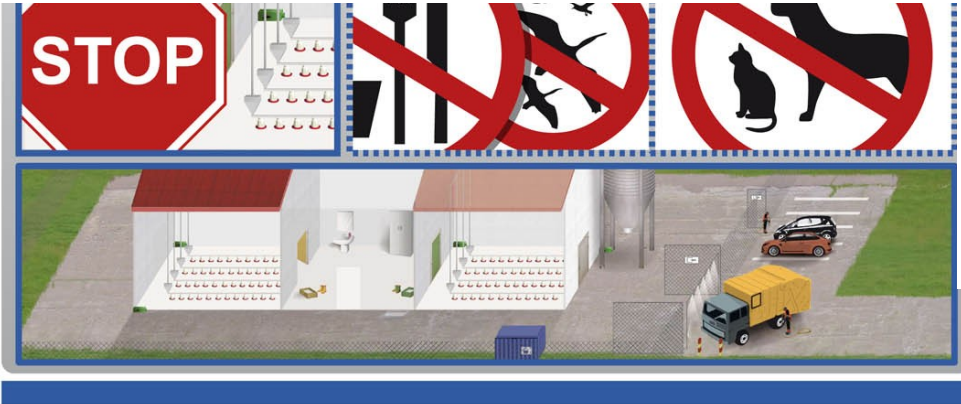
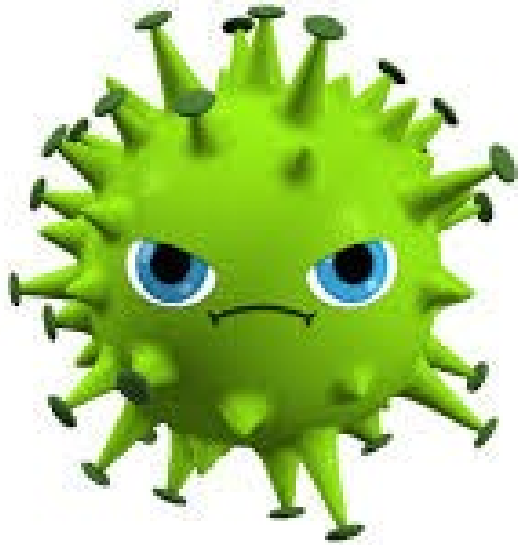

Condiciones hixiénico-sanitarias

Medidas de bioseguridad en explotaciones avícolas

A man in a dark blue pinstriped suit, white shirt, and striped tie is shown from the chest down. He is holding three rolled-up white documents (blueprints) in his right hand and a bright yellow hard hat in his left hand. The background is a plain, light gray.

Un bo proxecto

AVES CON SANGRE
CONTROLES
PROHIBIDO
EL ACCESO

ZONA DE
SANIDAD
RESTRINGIDA

686000000

AVES CON
CONTR
PROHI
LA ENT

OPECU
S DE PEDR

Imposibilidades urbanísticas heredadas

5 11 2004

(CUBRE)
AVES CON SANIDAD
CONTROLADA
PROHIBIDA
LA ENTRADA

2619 GZP

COREN

3

4

5

COREN

COREN

COREN

FACAL

Debemos buscar a
MÁXIMA ESTANQUEIDADE
da nave

Proibição? da presença doutros animais domésticos

Libro de Visitas

Fecha de entrada

Nombre

D.N.I.

Objeto de la visita

Empresa

Fecha último contacto

Hora llegada

Hora salida

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Observaciones - Libro de Visitas

Observaciones

Cerrar

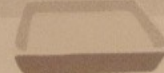
Zona limpia

Zona de cambio

Zona sucia

Poster on the door with a list of items and instructions.

Poster on the door with three small illustrations and text.

Poster on the right wall with a series of small illustrations and text.

Poster on the right wall with a series of small illustrations and text.

ERTOIL

A photograph of a bathroom. On the left, there is a white pedestal sink with a chrome faucet and a yellow cloth draped over it. Behind the sink is a white toilet with a brown bottle of toilet paper on the tank. To the right of the toilet is a white bidet. In the background, there is a white bathtub with a showerhead and a chrome shower tray. A green towel is hanging on the wall to the right of the bathtub. The walls are white and tiled. The floor is made of brown tiles. The image is framed by a blue border.

Explotaciones con mais de 10 UGM

DUCHA SECA

Acceso ao interior de cada nave polo local técnico, diseñado de xeito que para acceder ao interior da nave, é obrigatorio a entrada a través dun pasillo no que é preciso o troco de roupa e calzado.

Sempre fluxo unidireccional

Si as botas no se limpam antes, os pediluvios non son efectivos e incluso poden diseminar organismos infecciosos.

Recipientes axeitados

Roupa de traballo

Almacenamento da cama

Calidad del agua en ganadería

Explotaciones Avícolas

Rexistros da qualidade da auga

Datas de tratamento, produtos usados e doses.
Resultados dos controis.

GESTIÓN DE RESÍDUOS PERIGOSOS

Contenedores exclusivos e
identificados

Almacenamiento de medicamentos

Desinfección

Desratización

Desinsectación

L+D+D+D

VECTORES BIOLÓGICOS

FORMACIÓN (I)

- **Todas as persoas** que traballan coas aves terán formación axeitada e suficiente (responsabilidade do titular):
  - Mínimo 20 h (5 módulos), sobre as materias (manexo, Características das aves, B.A; BSG/Sanidade e xestión ambiental) - Anexo IV.
  - Prazo máximo de 6 meses contados desde a data de inicio do seu traballo na explotación.
  - Non se aplica a quen esté en posesión dalgunha das seguintes acreditacións
    - Título profesional básico en actividades agropecuarias.
    - Título de Técnico en produción agropecuaria.
    - Título de Técnico superior en ganadería y asistencia en sanidad animal.

FORMACIÓN (II)

Non obstante, matiza que:

- AC **poderá** eximir aos traballadores que demostren un mínimo de 3 anos de **experiencia práctica** (traballos relacionados coa cría de aves), que garantice un coñecemento mínimo nas materias referidas (Anexo IV)
- O titular da explotación asegurarse de que os seus operarios realizan alomenos cada cinco anos, cursos de adecuación (**avances técnicos**) cunha duración mínima de **10 h.**

SISTEMA INTEGRAL DE XESTION DE EXPLOTACIÓN DE AVES DE CURRAL (SIXE)

Actualizado mínimo cada 5 años e sempre con modificacións substanciais
(instalacións ou manexo)

- I. Identificar Veterinario de explotación
- II. Establecer responsabilidades e competencias.
- III. PSI (RD 364/2023)
- IV. Plan Mantemento e instalacións
- V. Plan de Formación (benestar, BSG, sanidade, medioambiente, manexo, hixiene);
tratamentos (AB) - resistencias
- VI. Plan xestión de residuos non sanitarios
- VII. Plan de xestión ambiental
- VIII. Optimizar H₂O, Enerxía.
- IX. Control ruidos, cheiros e pó.
- X. Plan de produción e xestión de esterco (sistemas de recollida e almacenamento,
- XI. Produción anual estimada, xestión prevista e superficies identificadas para
uso agronómico.
- XII. Plan Benestar Animal (condicións da explotación, factores de risco e plan de continxencia
en caso de corte de subministro de auga)

PROTECCIÓN AGROAMBIENTAL (todas)

Pódese manipular o esterco na propia granxa

- Condicións de almacenamento
  - Capacidade suficiente
  - Soleira impermeabilizada con recollida de lixiviados
  - Cuberta
  - Evitar risco filtración/contaminación augas
- O Titular debe asegurar a trazabilidade do esterco

I. VALORIZACION AGRONOMICA (ABONO)

- Dispoñer de suficiente superficie agrícola calculando contido en N₂
- Respectar as distancias mínimas na distribución do esterco
- Pode ser individual ou cun programa de xestión común colectiva

II.- ENTREGA A UNHA INSTALACION ou OPERADOR AUTORIZADO

Acreditar contrato y registro entregas (archivo documentos comerciales)

REXISTRO DE EXPLOTACIONES (ART 16º)

- ✓ REGA (RD 479/2004).
- ✓ Explotaciones de polos de engorde: incluirá a densidade máxima (R. Decreto 692/2010).
- ✓ Explotaciones de autoconsumo: Obriga de comunicación previa para rexistro.

LIBRO DE REGISTRO (ART. 17º)

- Actualizado (manual ou informatizado) e accesible para a AC (3 anos mínimo tras baixa)
- Datos novos respecto a normativa anterior (anexo X):
  - Número de ovos día/manda.
  - Rendemento da produción .
  - Incidencia de enfermidades infecciosas/parasitarias (data, afectados, medidas, eliminación, vacunación).
  - Operaciones de LD (SIGE).
  - Rexistro da xestión de esterco
  - No caso de realizar intervencións: data, nome e DNI da persoa/s

REXISTRO DE EXPLOTACIÓN (ART 16º)

Solicitudes (Autorizacións novas e Ampliacións ou Cambios de clasificación das existentes): silencio administrativo desestimatorio

Posibilidade de autorización provisional en función do proxecto (Comprobación posterior)

Suspensión ou extinción da autorización nos seguintes supostos:

- a) Deixar de cumprir de xeitos sobrevido os requisitos esenciais necesarios para a súa concesión.
- b) Sospeita ou confirmación que a autorización concedeuse baseada en datos/documentación falsos ou incorrectos.
- c) Execución non conforme ao proxecto presentado.

DECLARACIÓN CENSUAL ANUAL

Antes do 01/03 do ano seguinte ao declarado

- I. Incubadoras: Ovos incubados/ano)
- II. Selección, Multiplicación e Producción posta : censo a 31/12/año.
- III. Resto producións e recría aves de cría /explotación: N° aves última entrada entre 01/1 e 31/12 do ano a declarar.

Inspección ante mortem de aves de curral

Art. 5 do R. (UE) 2019/624

Onde

Na explotación de orixe, antes do sacrificio, e en condicións de iluminación satisfactorias

Quén

Vet. oficial/organismo delegado/persoa física habilitada por AC

Resultado favorable

- **Expedirase Certificado sanitario.**
  - Modelo: parte I do anexo IV do R. (UE) 2020/2235 da Comisión.
  - Acompañará ás aves ao matadoiro ou enviarse por adiantado en calquera formato.
  - Calquera observación pertinente para a inspección posterior da carne deberá rexistrarse no certificado sanitario

Aspectos que incluírá a IAM:

1. Examinaranse os **rexistros** do criador (**folia de rexistro de datos da manda** que conterá os datos do Pto 1.a Anexo VIII RD 637/52021)
2. **Exame físico** das aves para determinar:
  - a) Detección de enfermidade/comportamento que indique que se produciu tal enfermidade.
  - b) Alteracións da conducta xeral, signos de enfermidade ou anomalías que impliquen que a carne non sexa apta para o consumo humano.
  - c) Se existen indicios/motivos para sospeitar que poden conter residuos químicos por riba dos LMR, ou residuos de substancias prohibidas.
  - d) Se presentan indicios de problemas relacionados co B.A, incluída unha suciedade excesiva.
  - e) Se son aptas para o transporte.
3. Tratamentos: Verificación **tempos de espera**
4. Revisión dos **resultados da detección de axentes zoonóticos** (nunca se enviarán sen resultados **ATC salmonela**)

Folla de rexistro de datos da manda

1. Día de chegada; Procedencia e Número de aves.
2. Rendemento efectivo segundo sistema produtivo (Ex, peso).
3. **Mortalidade. (TMD—TMDA)**
4. Provedores de pensos.
5. Tipo e período de utilización dos aditivos e prazo de espera.
6. **Consumo de pensos e de auga.**
7. **Análises** e diagnósticos do veterinario e, se for o caso, resultados das análises de laboratorio.
8. **Medicamentos e vacinas** administrado/as (data inicio/fin) ou referencia ao rexistro de tratamentos).
9. Resultados das inspeccións sanitarias anteriores efectuadas sobre as aves de curral procedentes da mesma manda.
10. Data prevista de sacrificio e N° de aves enviadas ao matadoiro.

Avícola de Galicia, S.A.U
 Barragáns n.º 34
 36157 Campañó (Pontevedra)
 Tlf. 986 833 213 - Fax. 986 833 228

NOMBRE [REDACTED]

Ref / N.º lote 10 / 22020

Incubadora de origen PONDEX

Hora de llegada 14:45 hrs. 16 FEB 2021

N.º pollitos 29 600

Bajas transporte 41

Peso llegada 42,5 qts

N.º pollitos:

Caja 1 100

Caja 2 101

Caja 3 101

Caja 4 101

Caja 5 100

 Zona utilizable

 Estirpe

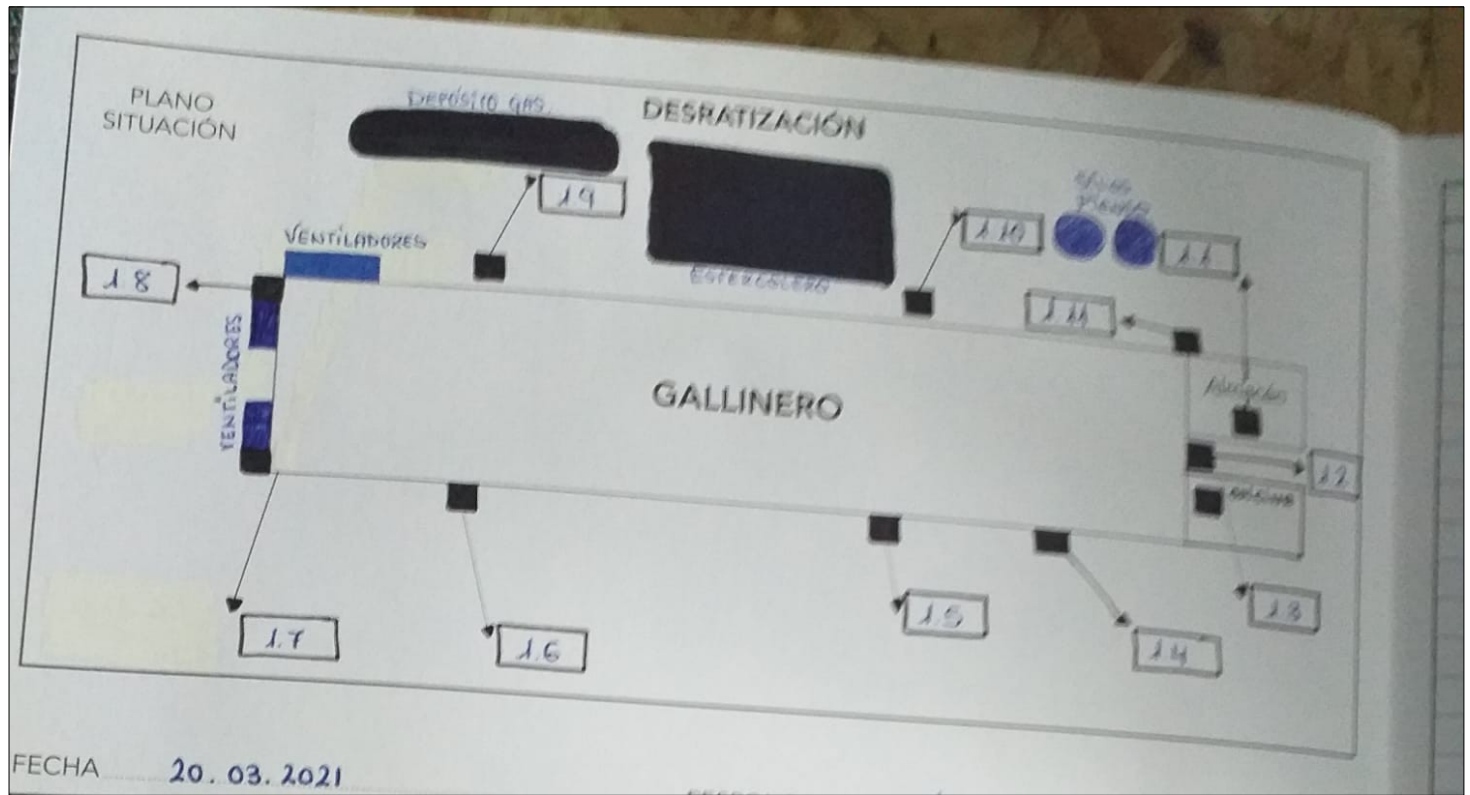
(BLANCOS)

EDAD	FECHA	PESO STD.	PESO REAL	IT STD.	MORTANDAD			MANEJO		CONSUMO de AGUA	OBSERVACIONES
					TRIAJE	DIARIA	ACUMULADA	M _{ca} T ₁	T _{ca} H ₁		
0	16.02.2021	43									
1	17.02.2021	55		0,259	8	46	105	41	18	378	Tº Cawo: 30°C
2	18.02.2021	70		0,450	10	54	159	26	20	710	Tº Pared: 31,7°C
3	19.02.2021	88		0,583	5	36	195	33	21	1103	
4	20.02.2021	109		0,678	17	44	239	20	16	1375	
5	21.02.2021	132		0,750	4	11	250	26	18	1626	
6	22.02.2021	159		0,808	4	11	250	4	7	1865	
7	23.02.2021	189		0,855	3	8	258	7	1	2158	
8	23.02.2021	189		0,855	6	18	276	12	6	2491	
9	24.02.2021	222		0,895	4	13	289	7	6	2826	
10	25.02.2021	259	280	0,932	3	8	297	3	5	3072	
11	26.02.2021	298	310	0,966	11	21	318	13	8	3270	* HIGHS BLANCO
11	27.02.2021	340		0,997	6	11	323	1	0	3480	

DDD

FECHA 20.03.2021

RESPONSABLE OSCAR ARTURO GONZALEZ

ESTACIÓN COMEDERO	1-1	1-2	1-3	1-4	1-5	1-6	1-7	1-8	1-9	1-10	1-11
No consumido	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒
Parcialmente consumido	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Totalmente consumido	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Cambio de cebo	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
OBSERVACIONES											

FIRMA

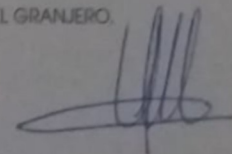
L+D**CONTROLES PROFILÁCTICOS Y DESINFECCIÓN DURANTE EL VACIO SANITARIO**

Fecha retirada lote anterior: 25 ENERO 2021

N.º Lote a seguir: 10 / 22020

ACCIÓN	PRODUCTO	DOSIS	CANTIDAD UTILIZADA	FECHA
Desinsectación	Biosgal			01 02 2021
Circuito de agua: desinfección	ESAQUA - CIRCUIT	2L / 100 L H ₂ O		26 01 2021
Lavado	LIMPIEAS BG			27 01 2021
Lavado silo				
Retirada de estiércol	MANTEÍGA SC			25 01 2021
Barrido del suelo	ÓSCAR ARIAS CONALEE			26 01 2021
Limpieza pequeño material	LIMPIEAS BG / BIOSGAL			27 01 2021 / 01 02 2021
Limpieza vehículos				
Desinfección del suelo	Biosgal			01 02 2021
Desinfección muros y techo	Biosgal			01 02 2021
Desinfección almacén	Biosgal			01 02 2021
Fumigación nave	Biosgal			01 02 2021
Desinfección silo	Biosgal			01 02 2021
Desratización	Biosgal			01 02 2021

FIRMA DEL GRANJERO.

IAM (II)

Por petición do veterinario de explotación, a AC pode autorizar a matanza de aves na explotación (Art. 11 do R. CE) n.º 1099/2009, relativo á protección dos animais durante a matanza, ou por razóns zootécnicas.

AC establecerá os **mecanismos de control** necesarios para supervisar o labor da persoa física ou organismo delegado en quen se delegase a inspección, que incluirán a posta á disposición das certificacións sanitarias emitidas, así como a comprobación *in situ destas actuacións en visitas periódicas ás explotacións avícolas*

MOVIMIENTO DE AVES/OVOS PARA INCUBAR (I)

O RD 637/2021 incorpora parte das cuestións establecidas no RD 328/2003 (Plan sanitario avícola)

CERTIFICACIÓN OFICIAL PARA O MOVIMIENTO NACIONAL
(ANEXO VII)

MOVIMIENTO ENTRE EXPLOTACIONES
(Anexo VI) Non contemplados: autorización expresa

IDENTIFICACION
(ART.14)

Anexo VI

Origen	Destino								
	Incubadora	Selección	Multiplicación	Recría de aves de cría o reproductoras	Recría de aves de explotación o de producción	Producción	Matadero	Explotación de autoconsumo	Trazante U operador comercial
Incubadora.	X	X	X	X	X	X		X	X
Selección.	X		X	X			X		
Multiplicación.	X				X	X	X	X	
Recría de aves de cría o reproductoras.		X	X	X			X	X	X
Recría de aves de explotación o de producción.						X	X	X	X
Producción.							X	X	X
Trazante U operador comercial.						X	X	X	X

MOVEMENTO DE AVES/OVOS PARA INCUBAR (II)

IDENTIFICACION

En dispositivos (gaiolas, caixas, bandexas...):

- Precintados (física ou electrónicamente), e para abrilos será imprescindible a destrución do precinto ou quede rexistrada a súa apertura, así como a razón.
- Asegurando en todo momento, unha separación clara entre aves ou ovos para incubar de orixes diferentes.
- Cun precinto ou marca indeleble e lexible que identificará á explotación de orixe (REGA).

Excepcións (Non precintado):

- Poliños dun día de vida trasladados en caixas.
- Aves de recría destinadas a outras explotacións para vida (si con sistema de identificación que permita coñecer a orixe).
- Vehículos de transporte con aves procedentes dunha única orixe e único destino: suficiente precintado o dispositivo de carga.

MOVEMENTO DE AVES/OVOS PARA INCUBAR (III)

REQUISITOS XERAIS

- I. **Ovos para incubar.**
- II. **Poliños dun día**
- III. **Aves de cría.**
- IV. **Aves de explotación.**
- V. **Aves de suministro para caza**
- VI. **Aves para matadero**

Procederán de explotacións:

- Autorizadas pola AC.
- Non sometidas a ningunha medida de policía sanitaria

As caixas; gaiolas, contenedores e medios de transporte:

- a) Evitarán a perda de excrementos e reducirán ao mínimo a perda de plumas.
- b) De fácil L+D (materiais).
- c) Facilitarán á observación das aves.
- d) Transporte: L+D antes de novo uso (e as caixas; gaiolas... reutilizables).

REQUISITOS ESPECÍFICOS

I.- Ovos para incubar

Embalaxes :

- Novos dun único uso ou reutilizables previa L+D.
- Con únicamente ovos da mesma especie, categoría e tipo de ave e explotación.
- Etiqueta con :
  - Mención “ovos para incubar”.
  - Estado membro/rexión de orixe.
  - REGA
  - Especie de ave de curral.
  - N° de huevos.

Identificados individualmente

II.- Poliños dun día

- Requisitos xerais
- Proceder de ovos para incubar que cumplan os requisitos anteriores.
- Sin **síntomas** sospeitosos de enfermidade infectocontaxiosa na expedición.
- **Embalaxes:**
  - Dun único uso ou reutilizables tras L+D
  - Con poliños dun día da mesma especie, categoría, tipo de ave e da mesma explotación.
  - Etiqueta:
    - Estado membro/rexión de orixe.
    - REGA
    - Especie de ave de curral.
    - Nº de poliños dun día.

III.- Aves para matadoiro

- Requisitos xerais
- Consideradas aptas para sacrificio na IAM (Art. 10 e Anexo VIII).
- Enviadas o antes posible ao matadoiro destino e sin contactar con outras aves vivas

II.- Aves de curral (cría/explotación)

- Requisitos xerais
- Transportadas en gaiolas:
  - Con aves de curral da mesma especie, categoría, tipo de ave e da mesma explotación.
  - Enviadas o antes posible ao matadoiro destino e sin contactar con outras aves vivas

RD 372/2003 REGISTRO GENERAL DE ESTABLECIMIENTOS DE GALLINAS PONEDORAS

Gallinas ponedoras y establecimientos con fines comerciales

Gallinas ponedoras: de la especie Gallus gallus con para la **puesta de huevos no destinados a la incubación.**

Establecimientos: lugares de producción en los que se ubiquen **gallinas ponedoras con fines comerciales**, excepto los destinados exclusivamente a la cría de gallinas ponedoras reproductoras.

Nº distintivo en el huevo

1º) Código para forma de cría

0 Ecológica

1 Camperas

2 Suelo

3 Jaulas

2º) Código del Estado miembro "ES"

3º) Nº de identificación del establecimiento (Código Rega)

Posibilidad añadir letra adicional que identifique la manada

3ES360520039801A

opcional

RD 372/2003 REGISTRO GENERAL DE ESTABLECIMIENTOS DE GALLINAS PONEDORAS

Autorización para suprimir ceros a la izquierda en los 7 dígitos que identifican explotación en ese municipio y así acortar secuencia y posicionar en una única línea

3ES36052~~00~~39801 → 3ES3605239801A opcional

Si no, figurará en el huevo el número completo aunque puede autorizarse ponerlo en dos líneas diferentes (en la 2ª se dispondrá el código de 7 dígitos)

3ES36052
0039801A opcional

GRAZAS POLA ATENCIÓN